



ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

AA3 විභාගය - 2017 ජූලි

**ප්‍රශ්න සහ යෝජිත උත්තර
විෂය අංක (AA35)**

**සංස්ථාපිත හා පුද්ගලික බඳුකරණය
(CPT)**

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය
නො. 540, පූජ්‍ය මුරුත්තෙට්ටුවේ ආනන්ද නාහිමි මාවත,
නාරාහේන්පිට, කොළඹ 05.

දුරකථන : 011-2-559 669

මෙය අධ්‍යාපන හා පුහුණු කිරීම් අංශයේ ප්‍රකාශනයකි.

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

අධ්‍යාපන හා පුහුණු කිරීම් අංශය

AA3 විභාගය - 2017 ජූලි
(AA35) සංස්ථාපිත හා පුද්ගලික බදුකරණය

යෝජිත උත්තර

A කොටස

අනිවාර්ය ප්‍රශ්න හතර (04) කි.

(මුළු ලකුණු 20)

1 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

- a. පහත සඳහන් කොන්දේසි අනුව සමාගමක නිර්වාසිකභාවය තීරණය කළ යුතු වේ.
- ලියාපදිංචිය හෝ සංස්ථාපනය කිරීම ශ්‍රී ලංකාව තුළ වීම හෝ
 - ලියාපදිංචි කාර්යාලය හෝ ප්‍රධාන කාර්යාලය ශ්‍රී ලංකාව තුළ වීම හෝ
 - පාලන හා කළමනාකරණ තීරණ ශ්‍රී ලංකාව තුළ සිට ලබාගැනීම

(ලකුණු 03)

- b. 2016 නොවැම්බර් 30 වැනි දින හෝ ඊට පෙර

(ලකුණු 02)

(මුළු ලකුණු 05)

2 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

2016 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් කාර්තුව සඳහා ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද ගණනය කිරීම

සැපයුම් මත	රු.			රු.			රු.
ආනයනය කරන ලද භාණ්ඩ විකිණීම	4,600,000	50%	1/2	2,300,000	2%	1/2	46,000
දේශීය මිලදී ගත් භාණ්ඩ විකිණීම	2,340,000	50%	1/2	1,170,000	2%	1/2	23,400
							69,400
ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු (NBT) ගෙවීම							
අපනයන සඳහා				අඩු කළ නොහැක			--
දේශීය මිලදී ගැනීම් සඳහා				අඩු කළ නොහැක			--
							69,400
අඩු කළා - වාරික ලෙස ගෙවීම්							(20,000)
ගෙවිය යුතු ඉතිරි NBT අගය							49,400

(ලකුණු 05)

3 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

සුව දිවි පදනම

2015/16 කක්සේරු වර්ෂය

ආදායම් බදු බැඳියාව ගණනය කිරීම

රු.

විදේශීය ප්‍රදානයන්ගෙන් ලැබීම් මත කල්පිත ලාභය $1,440,000 * 3\%$	43,200
ශුද්ධ පොලී ආදායම - 46,000 අවසන් බදු ගෙවූ ආදායම්	---
වියදම් - සම්පත් දායකයන් සඳහා ගෙවීම් පරිපාලන වියදම් කල්පිත ආදායම මත අඩු කිරීමට ඉඩ නොදේ.	---
බදු අය කළ හැකි ආදායම	43,200
බදු බැඳියාව - $43,200 * 28\%$	12,096

අනෙකුත් ආදායම් ප්‍රභව සඳහා බදු බැඳියාවන් නැත. (පොලී ආදායම - රඳවා ගැනීම් බදු ගෙවා ඇත)

(ලකුණු 05)

4 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

ඩවුඩ්බ්ලිව් ආදායම් කොමසාරිස් ජෙනරාල් නඩුවේදී, ඩවුඩ්බ්ලිව් මහතා තමාට වෙනත් හවුල් ව්‍යාපාරයකින් ලැබෙන ලාභ කොටස තම දරුවන් අතර බෙදාහැරීමට, උප ගිවිසුමක් ඇති කරගැනීම මගින් සිදු කරන ලදී. උසාවිය මගින් තීරණය කරන ලද්දේ ඕනෑම හවුල් ව්‍යාපාරයක වලංගු ගිවිසුමක් අනුව ලාභ බෙදා ගැනීම වලංගු වන බවයි.

නමුත් දේශීය ආදායම් පනතේ 217 වන වගන්තියේ නිර්වචනය අනුව, එනම්,

හවුල් ව්‍යාපාරය යන්නට යම් හවුල් ව්‍යාපාරයක් හවුල්කරුවෙකුගේ බෙදිය හැකි ලාභයේ හෝ බෙදිය හැකි අලාභයේ කොටස වෙනත් යම් තැනැත්තෙකු හෝ හවුල් ව්‍යාපාරයක් සමග හවුල් බෙදාගනු ලැබීම පිණිස වූ යම් නියාදනය කිරීමක්, භාරයක්, ප්‍රදානයක්, ප්‍රතිඥාවක්, ගිවිසුමක්, පැවරීමක්, බෙරුම් කිරීමක් හෝ වෙනත් වැඩපිළිවෙළක් ඇතුළත් නොවන්නේය.

මෙම නිර්වචනයට අනුව හවුල් ව්‍යාපාරයකින් ලද ලාභය නැවත බෙදාහැරීමට ඇති කරගන්නා ගිවිසුමක් වලංගු නොවන අතර අහමඩ් මහතා විසින් තමාට ලද මුල් ආදායම ආදායම් බදු කාර්යය සඳහා සලකා බැලිය යුතු වේ.

(ලකුණු 05)

A කොටසෙහි අවසානය.

අනිවාර්ය ප්‍රශ්න තුන (03) කි.
(මුළු ලකුණු 30)

5 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

රෝසි පෞද්ගලික සමාගම

2016 දෙසැම්බර් 31 න් අවසන් මාසය සඳහා

එකතු කළ අගය මත බදු ගණනය

රු.

දේශීය විකුණුම්	5,325,000	15%		798,750
අපනයන	2,175,000	0%		--
පරිගණකය විකිණීම	300,000	නිදහස්		--
				798,750
යෙදවුම් බදු				
ආනයන		636,000		
දේශීය මිලදී ගැනීම්		244,000		
රක්ෂණ	අඩු කළ නොහැක			
ඉඩදිය හැකි යෙදවුම් බදු				880,000
එකතු කළා - ඉදිරියට ගෙන ආ යෙදවුම් බදු				24,000
				904,000
ශුන්‍ය අනුපාත සැපයුම් සඳහා අදාළ යෙදවුම් බදු	880,000			
	7,500,000	x 2,175,000	255,200	
නිමැවුම් බද්දෙන් 100% උපරිමයට යටත්ව ඉතිරි යෙදවුම් බදු අඩු කිරීම		648,800		
		798,750	648,800	
මුළු අඩු කිරීම්				904,000
ආපසු ලැබිය යුතු දෑ				(105,250)

(ලකුණු 10)

6 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

- (a) සයුරු නිෂ්පාදන (පොද්.) සමාගම
2014/15 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා
බෙදාහැරිය හැකි ලාභය ගණනය කිරීම

රු.

බදු පෙර ලාභය		15,678,000
එකතු කළා		
අත්පත් කරගත් ප්‍රාග්ධන වත්කම් සඳහා ක්ෂය	0	0
අඩු කළා		
අත්පත් කරගත් ප්‍රාග්ධනය	3,100,400	
ගෙවිය යුතු දළ ආදායම් බදු	4,937,800	(8,037,800)
බෙදාහැරිය හැකි ලාභය		7,402,200

(ලකුණු 05)

- (b) බෙදාහැරිය හැකි ලාභයෙන් අවම වශයෙන් 10% ක ප්‍රමාණයක් ලාභාංශ ප්‍රකාශ කිරීමෙන් බෙදාහැරිය හැකි ලාභ මත බදු ගෙවීම වළක්වා ගත හැකිය. ඒ අනුව, බෙදාහැරිය යුතු අවම ලාභාංශ ප්‍රමාණය,
 $7,639,800 * 10\% = \underline{\underline{\text{රු. } 763,980}}$

(ලකුණු 03)

- (c) බෙදාහැරිය හැකි ලාභය 5,546,600
අඩු කළා - ලාභාංශ ගෙවීම් (500,000)
2,046,600
බෙදාහැරිය හැකි ලාභ මත බදු රු. **306,990**

(ලකුණු 02)

(මුළු ලකුණු 10)

7 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

(a) බෙදිය හැකි ලාභය ගණනය

මොඩරන් ලුක් හවුල් ව්‍යාපාරය
2015/16 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා
බෙදිය හැකි ලාභය ගණනය

	රු.	+	-
ගිණුම් අනුව ගුද්ධ ලාභය		3,711,940	
ගිණුම්කරණ ක්ෂය - ඉඩදිය නොහැක		236,000	
බදු සඳහා ක්ෂය දීමනා - ඉඩදිය හැක			96,000
ඩේවිඩ්ගේ භාර්යාවට ගෙවූ වැටුප් - ඉඩදිය හැක පරිපාලන නිලධාරීන් ලෙස කටයුතු කළ බැවින් මෙයට ඉඩදිය හැක. නමුත් මෙය ඩේවිඩ් මහතාගේ ආදායමක් ලෙස සැලකිය යුතුය.			
ඩේවිඩ්ගේ ණය සඳහා පොලී ගෙවීම් - ඉඩදිය හැක සාමාන්‍ය ව්‍යාපාරය වියදම්		0	
අනෙකුත් වියදම් - (බදු සඳහා ඉඩදිය හැකි)			
		3,947,940	96,000
බෙදිය හැකි ලාභය		3,851,940	

(ලකුණු 05)

(b) හවුල් ව්‍යාපාර බදු බැඳියාව ගණනය කිරීම

	රු.
බෙදිය හැකි ලාභය	3,851,940
අනෙකුත් ආදායම්	0
	3,851,940
හවුල් ව්‍යාපාර බදු නිදහස් දීමනාව	(1,000,000)
බදු අය කළ හැකි ආදායම	2,851,940
හවුල් ව්‍යාපාර බදු බැඳියාව	2,851,940 x 8%
	228,155

(ලකුණු 02)

(c)

	රු.		
	ඩේවිඩ්	එඩ්වර්ඩ්	එකතුව
ඩේවිඩ්ගේ භාර්යාවගේ වැටුප්	240,000	--	240,000
බෙදිය හැකි ලාභ බෙදාහැරීම (1:1)	1,925,970	1,925,970	3,851,940
ණය පොලිය	56,000		
ලාභ කොටස	2,221,970	1,925,970	

(ලකුණු 03)

(මුළු ලකුණු 10)

අනිවාර්ය ප්‍රශ්න දෙක (02) කි.

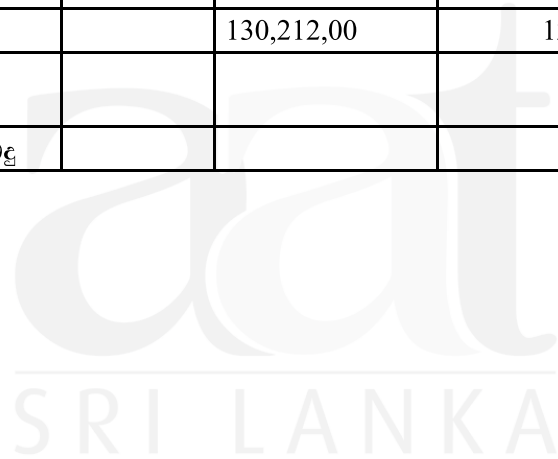
(මුළු ලකුණු 50)

8 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

රු.

				+	-
බදු පෙර ගුද්ධ ලාභය				120,095,800	
යන්ත්‍ර විකිණීමෙන් ලද ලාභය					340,000
ලාභාංශ ලැබීම්					108,000
කළමනාකරණ ගාස්තු ගෙවීම්			4,036,000		
පිරිවැටුමෙන් 1%			5,383,100		
උපරිම අගය			2,000,000		
වඩා අඩු අගයට ඉඩදිය හැක			2,000,000	2,036,000	
පරිත්‍යාග				1,000,000	
බොල්ණය - සේවක ණය				75,000	
- පොදු වෙන් කිරීම් (වෙළෙඳ)				25,000	
පාරිතෝෂික වෙන් කිරීම්				543,000	
ඉඩදිය හැකි කුලිය				--	--
ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිටත ප්‍රචාරණය		25% ඉඩදිය නොහැක. (අපනයන නැත.)	ඉඩදිය නොහැක 190,000	125,000	
- ශ්‍රී ලංකාව තුළ		25% ඉඩදිය නොහැක		65,000	
				265,500	
ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු		ඉඩදිය හැක			
ආර්ථික සේවා ගාස්තු				4,000,000	
ගිණුම්කරණ ක්ෂය				4,710,400	
ක්ෂය දීමනාව					
ගොඩනැගිලි	2005/06	(6.67%)	15,000,000		1,000,000
පරිගණක	2015/16	25%	320,000		80,000
මෝටර් රථ	2015/16	අඩු කළ නොහැක	--		--
ගෘහභාණ්ඩ	2015/16	20%	124,000		24,800
යන්ත්‍ර විකිණීම					
යන්ත්‍ර විකිණීමේ ගිණුම					
පිරිවැය	3,850,000	ක්ෂය වෙන් කිරීම	1,540,000		
ලාභය - ලා/ලා	340,000	මුදල්	2,650,000		
	4,190,000		4,190,000		
විකුණුම් වටිනාකම	2,650,000				
ලබා නොගත් ක්ෂය දීමනාව	--				
(3,850,000 x 33 1/3% x 3)					
බදු සඳහා ලාභය	2,650,000				
නව යන්ත්‍ර සඳහා පිරිවැය			4,675,000		
අඩු කළා - විකුණුම් ලාභය			2,650,000		

ක්ෂය කිරීම සඳහා පිරිවැය			2,025,000		
ක්ෂය දීමනාව	(2,025,000 @ 33 1/3%)		675,000		675,000
				132,940,700	2,227,800
ගලපන ලද ව්‍යාපාරික ලාභය					130,712,900
අනෙකුත් ආදායම් ප්‍රභව ලාභාංශ ආදායම TSI කොටසක් නොවේ					---
මුළු ව්‍යවස්ථාපිත ආදායම					130,712,900
වගන්ති 32 යටතේ අඩු කිරීම්					---
තක්සේරු කළ හැකි ආදායම					130,712,900
සුදුසුකම්ලත් ගෙවීම්		පරිත්‍යාග	1,000,000		
		500,000 හෝ තක්සේරු කළ හැකි ආදායමෙන් 1/5			(500,000)
බදු අය කළ හැකි ආදායම					130,212,900
දළ ආදායම් බද්ද		130,212,00	12%		15,625,548
අඩු කළා - ස්ව තක්සේරු ගෙවීම්					(12,000,000)
ගෙවිය යුතු ඉතිරි ආදායම් බදු					3,625,548



9 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

රමියා
2015/16 තක්සේරු වර්ෂය
ආදායම් බදු ගණනය කිරීම

රු.

සේවා නියුක්ති ආදායම:			
වැටුප් (200,000 x 12)		2,400,000	
ප්‍රවාහන ප්‍රතිලාභ - එක් වාහනයක ප්‍රතිලාභය නිදහස් දුරකථන බිල් - 50%		--	
වෛද්‍ය බිල්		16,000	
		140,000	2,556,000
ශුද්ධ වාර්ෂික වටිනාකම:			
එක් වාසස්ථානයක ප්‍රතිලාභය නිදහස්		--	--
කුලී ආදායම:			
දළ කුලිය (35,000 x 12)	420,000		
වරිපනම් (160,000 x 16%)	(32,000)		
	388,000		
25% අලුත්වැඩියා දීමනාව	(97,000)		
ශුද්ධ කුලිය	291,000		
වාර්ෂික වටිනාකම	160,000		
25% අලුත්වැඩියා දීමනාව	(40,000)		
ශුද්ධ වාර්ෂික අගය	120,000		
වැඩි අගය බද්දට යටත් වේ.			291,000
පොලී ආදායම:			
බාල වයස්කාර ගිණුම් මත පොලිය		18,000	
ස්ථාවර තැන්පතු මත පොලිය		250,000	
යහළුවෙකුට ලබාදුන් ණය මත පොලිය		20,000	288,000
ලොතරැයි දිනුම් - රු. 500,000 දක්වා නිදහස් වේ.			--
මුළු ව්‍යවස්ථාපිත ආදායම			3,135,000
එකතු කළ එකතු කළ මුළු ව්‍යවස්ථාපිත ආදායම			3,135,000
අඩු කළා - ස්ථාවර තැන්පතු මත පොලිය - තක්සේරු වන ආදායමේ කොටසක් නොවේ.			(250,000)
32 වැනි වගන්තිය යටතේ අඩු කිරීම්:			
ණය පොලී - අඩු කළ නොහැක.			--
තක්සේරු වන ආදායම			2,885,000
වාසික පුද්ගල නිදහස් දීමනාව			(500,000)
සුදුසුකම්ලත් ගෙවීම් සඳහා දීමනාව			
රජයට කළ පරිත්‍යාග		(50,000)	
'අපි වෙනුවෙන් අපි' අරමුදලට කළ පරිත්‍යාග		(50,000)	(100,000)
සේවා නියුක්ති ආදායම සඳහා දීමනාව			(250,000)
බදු අය වන ආදායම			2,035,000

බදු වගකීම			
පළමු 500,000 - 4%		20,000	
ඊළඟ 500,000 - 8%		40,000	
ඊළඟ 500,000 - 12%		60,000	
ඊළඟ 535,000 - 16%		85,600	205,600
අඩු කළා - PAYE		(168,960)	
ස්ව තක්සේරු මත ගෙවීම්		(20,000)	(188,960)
ගෙවිය යුතු ඉතිරි බද්ද			16,640



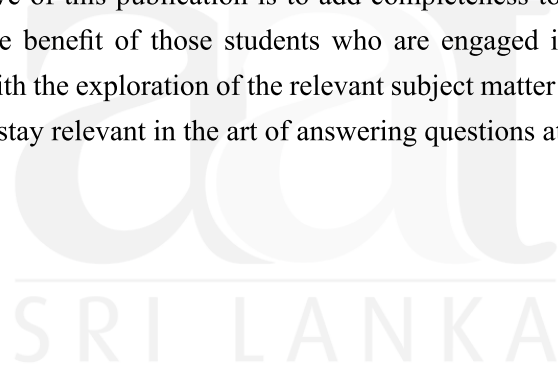
C කොටසෙහි අවසානය.

Notice :

These answers compiled and issued by the Education and Training Division of AAT Sri Lanka constitute part and parcel of study material for AAT students.

These should be understood as Suggested Answers to question set at AAT Examinations and should not be construed as the “Only” answers, or, for that matter even as “Model Answers”.

The fundamental objective of this publication is to add completeness to its series of study texts, designs especially for the benefit of those students who are engaged in self-studies. These are intended to assist them with the exploration of the relevant subject matter and further enhance their understanding as well as stay relevant in the art of answering questions at examination level.



© 2017 by the Association of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka)

All rights reserved. No part of this document may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise without prior written permission of the Association of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka)